

Odnawialne źródła energii

Echo 118-119/2004

21 czerwca br. o godzinie 10 w sali konferencyjnej budynku Limanowskiego starostwa powiatowego odbyła się konferencja połączona z wystawą oraz warsztatami nt. „ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII”. Organizatorami jej było: Starostwo Powiatowe w Limanowej oraz Towarzystwo na Rzecz Ziemi w Oświęcimiu i Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych w Krakowie.

Konferencję otworzył p. Starosta Roman Duchnik, a następnie głos zabrała p. Anna Mendel koordynator programu oraz zaproszeni goście. Uczestnicy konferencji otrzymali pakiety informacyjne a udział w warsztatach był bezpłatny.

Na spotkaniu poruszone zostały ważne elementy związane z polityką energetyczną państwa oraz z wymogami Unii Europejskiej. Zostały omówione najważniejsze źródła odnawialne energii oraz sposoby ich przetwarzania.

Odnawialne źródła energii mogą stanowić istotny udział w bilansie energetycznym poszczególnych gmin, czy nawet województw naszego kraju. Mogą przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu, a zwłaszcza do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Potencjalnie największym odbiorcą energii ze źródeł odnawialnych może być rolnictwo, a także mieszkalnictwo i komunikacja. Szczególnie dla regionów, dotkniętych bezrobociem, odnawialne źródła energii stwarzają nowe możliwości, w zakresie powstawania nowych miejsc pracy. Natomiast tereny rolnicze, które z uwagi na silne zanieczyszczenie gleb, nie nadają się do uprawy roślin jadalnych, mogą być wykorzystane do uprawy roślin

przeznaczonych do produkcji biopaliw. Istnieje niemal powszechna zgoda, że rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych może przyczynić się do rozwiązania wielu problemów ekologicznych stwarzanych przez energetykę, a równocześnie obniżyć koszty związane z wytwarzaniem energii.

Celem wystawy „ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII” była edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii m.in. poprzez ukazanie pozytywnych przykładów projektów oraz zachęcanie, inspirowanie do podejmowania podobnych działań w lokalnym środowisku. Zaprezentowano inicjatywy, które służą rozwiązaniu konkretnych problemów lokalnych, a równocześnie przyczyniają się do pozytywnych zmian w skali globalnej (w myśl zasady myśl globalnie, działaj lokalnie). Pokazano projekty, gdzie oprócz efektów bezpośrednich pojawiają się dodatkowe elementy: praca dla osób upośledzonych społecznie (bezdomnych, niepełnosprawnych), zagospodarowanie odpadów zielonych, a nawet ochrona przyrody. Ochrona środowiska, to nie tylko wydumane idee i koszty powodujące rosnące obciążenia budżetów domowych, ale wymierne i wielowymiarowe korzyści daleko wykraczające poza tzw. „ekologię”.

W powiecie limanowskim istnieje kilka możliwości wykorzystania energii odnawialnej, m. in. geotermalna oraz słoneczna oraz wykorzystanie zasobów biomasy (słomy, drewna, wierzba) i inne.

W gminie Mszana Dolna działają układy solarne wykorzystujące energię słoneczną do przygotowania ciepłej wody użytkowej w wyniku czego zmniejszeniu ulega zużycie gazu ziemnego, a w konsekwencji zredukowana zostaje emisja zanieczyszczeń do atmosfery.

Wykaz zrealizowanych i planowanych do realizacji instalacji solarnych realizowanych w ramach Kompleksowego programu oszczędności energii w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Mszana Dolna.

Inwestycje zrealizowane:

1. Budynek administracyjny Urzędu Gminy Mszana Dolna
2. Szkoła Podstawowa w Łostówce
3. Zespół Placówek Oświatowych W Rabie Niżnej
4. Zespół Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej
5. Szkoła Podstawowa w Łętowym
6. Szkoła Podstawowa nr 2 w Mszanie Górnej

Inwestycje planowane:

1. Szkoła Podstawowa w Olszówce
2. Zespół Placówek Oświatowych w Kasince Małej
3. Szkoła Podstawowa nr2 w Kasince Małej
4. Gimnazjum w Mszanie Górnej
5. Szkoła Podstawowa nr1 w Lubomierzu
6. Szkoła Podstawowa nr2 w Lubomierzu
7. Szkoła Podstawowa nr3 w Lubomierzu
8. Ośrodek Zdrowia w Mszanie Górnej
9. Ośrodek Zdrowia w Kasinie Wielkiej
10. Ośrodek Zdrowia w Rabie Niżnej
11. Remiza OSP i Ośrodek Zdrowia w Lubomierzu
12. Remiza OSP w Mszanie Górnej
13. Remiza OSP w Łostówce
14. Remiza OSP w Łętowym
15. Remiza OSP w Kasince Małej
16. Remiza OSP w Kasinie Wielkiej
17. Remiza OSP w Rabie Niżnej
18. Remiza OSP w Olszówce
19. Szkoła Podstawowa nr 2 w Kasinie Wielkiej
20. Szkoła Podstawowa nr 1 w Mszanie Górnej

W gminie Jodłownik w ramach modernizacji kotłowni zamontowano pompy ciepła. Przyjazne środowisku, ekologiczne, nowoczesne urządzenia grzewcze przekazujące energię nagromadzoną w gruncie, do systemu grzewczego budynków.

Wykaz zrealizowanych i planowanych do realizacji instalacji pomp ciepłych w Gminie Jodłownik.

Inwestycje zrealizowane:

1. Szkoła Podstawowa w Krasnych Lasocicach
2. Przedszkole w Szczyrzycu

Inwestycje planowane:

1. budynek urzędu gminy w Jodłowniku
2. Remiza OSP w Jodłowniku
3. Szkoła Podstawowa w Mstowie

W miejscowości Poręba Wielka, w gminie Niedźwiedź występują wody termalne, które mogą mieć znaczenie gospodarcze. Wody te w utworach fliszowych stwierdzono i udokumentowano w otworze Poręba Wielka IG-1 (temp. na wypływie 420C). Zasoby dyspozycyjne energii cieplnej w tym przypadku wynoszą od 7665 do 20556 GJ/rok.

Źródła finansowania
inwestycji z zakresu
ochrony środowiska:

1. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW);
2. Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej funkcjonujące na poziomie regionalnym (WFOŚiGW);
3. Powiatowe i Gminne Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej funkcjonujące na poziomie lokalnym (PiGFOŚiGW);
4. Bank Ochrony Środowiska wraz z innymi bankami komercyjnymi (BOŚ);
5. Fundacja Ekofundusz wydająca środki pochodzące z ekokonwersji długu zagranicznego;
6. Budżet centralny i budżety lokalne samorządów;
7. Pomoc zagraniczna z UE i Banku Światowego;
8. Środki własne

Prawo o energiach
odnawialnych:

Listopad 1996 – Zielona Księga – dokument o energiach odnawialnych
Białą Księga – Strategia i Plan Działania UE w zakresie energii odnawialnych
Grudzień 1996 – Parlament Europejski ustanawia wolny rynek energii elektrycznej
1997 – Komisja Europejska ustala priorytety polityki energetycznej UE
Grudzień 1997 – Kyoto – Trzecia Konferencja narodów Zjednoczonych poświęcona zmianom klimatycznym
Kwiecień 1998 – Strategia Racjonalnego Wykorzystania Energii
Listopad 2000 – Zielona Księga – europejska strategia bezpieczeństwa energetycznego – określa zadania na przyszłość
Luty 2000 – Parlament Europejski przyjmuje programy ALTENER i SAVE
Lipiec 2001 – powstaje Europejskie Forum Energii i Transportu (34 wybieralnych co 2 lata przedstawicieli obu sektorów)
Wrzesień 2001 – Parlament Europejski przyjmuje Ustawę o Energiach Odnawialnych
Listopad 2003 – powstaje Europejska Grupa Regulacji Energii Elektrycznej i Ga

Działania władz powiatowych i gminnych powinny mieć na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, a więc zmodernizować i zastąpić nowoczesnymi urządzeniami wiele starych palenisk węglowych. Tworzy to możliwość zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych, lokalnie dostępnych i przyjaznych środowisku.

Nieliczne powiaty i gminy mają efektywne systemy zagospodarowania odpadów stałych i płynnych. Budowa wysypisk śmieci i oczyszczalni ścieków jest jednym z priorytetów samorządów. Energetyczne wykorzystanie gazów z fermentacji odpadów komunalnych i osadów ściekowych jest szansą poprawy warunków ekonomicznych i ekologicznych gospodarki odpadami.

Samorządy są odpowiedzialne za zaspokojenie zapotrzebowania mieszkańców na energię ciepłą, za oświetlenie ulic i placów, są także odbiorcą energii cieplnej (bezpośrednio – w budynkach administracji samorządowej, pośrednio – m.in. w takich obiektach użyteczności publicznej jak: szkoły i przedszkola, szpitale i domy opieki). We wszystkich tych zadaniach własnych samorządy mogą wykorzystywać odnawialne źródła energii, podobnie jak przy tworzeniu lokalnych planów energetycznych.